KönyvTÁRlat II/1.: Kódexek titkai – Nyelvemlékek, kódexek, töredékek

2012/09/27
2012/09/19 - 15:28

könyvtárlat
múzsák és szentek

2012. szeptember 27.

Az Országos Széchényi Könyvtár irodalmi és kultúrtörténeti programsorozata

1. Kódexek titkai

16:30 – 17:10
KALAND, ÁRMÁNY, SZERELEM: APOLLONIUS PICTUS – A KÖZÉPKOR EGYIK NÉPSZERŰ REGÉNYE KÉPEKBEN
Egy szerzetes-közösség különleges humora

Boreczky Anna, az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport munkatársának előadása

17:10 – 17:50
„NE KÍMÉLD A BÉKA SZALONNÁT!" – IRODALMI KÖRKÉP A KÉSŐ KÖZÉPKORBÓL
Az újtatossági irodalomtól a tojásos tészta receptjéig

Madas Edit, az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport munkatársának előadása

18:00
SZENT EFRÉM FÉRFIKAR
Gregorián énekek

Kamarakiállítás csak ezen a napon: Apollonius pictus – az eredeti kézirat

A belépés a teljes programra ingyenes!

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alap

Budapest, Budavári Palota F épület • +36 1 487 86 52 • oszk.hu • pr@oszk.hu • facebook.com/nemzetikonyvtar • twitter.com/nemzetikonyvtar

[1]2012. szeptember 27-én folytatódik a KönyvTÁRlat című irodalmi-, kultúrtörténeti programsorozatunk.

16.30–17.10
Kaland, ármány, szerelem: Apollonius pictus, a középkor egyik népszerű regénye képekben – egy szerzetes-közösség sajátos humora. Boreczky Anna – tudományos munkatárs, MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport munkatársának előadása.

Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött egyik legrégebbi kézirat egy késő antik kalandregényt tartalmaz, Apollonius türoszi király históriájá-t. A regény a középkorban és a kora újkorban nagy népszerűségnek örvendett, fordulatokban gazdag elbeszélése inspirálta William Shakespeare Periklész című drámájának cselekményét is. Bár a kézirat több szempontból is különös figyelmet érdemel, mindezidáig még szakmai körökben is szinte teljesen ismeretlen volt.

A kézirat – amely az 1000 körüli években egy bencés kolostorban, a kölni érsekség területén fekvő Werden an der Ruhr-ban készült – a regény legkorábbi fennmaradt illusztrált példánya. A cselekményt szinte képregényszerűen megjelenítő színezetlen tollrajzok megőrizték a mű valaha volt, késő antik illusztráció-ciklusának számos vonását, ezáltal a kéziratot egy szinte teljesen elveszett műfaj, az illusztrált késő antik regény legfontosabb tanújának rangjára emelik. A rajzok ugyanakkor a világi elbeszélő képsorozatok középkori története szempontjából is egyedülállóan érdekesek, kiemelt hely illeti meg őket keletkezési idejük, az első ezredforduló alapvetően szakrális célokat szolgáló könyvművészetében. A 11–12. század során a képeket főként német neveket tartalmazó bejegyzésekkel egészítették ki, amelyek egy szerzetesközösség különleges humorán keresztül közvetlen bepillantást engednek a regény egykori fogadtatásába is.

A kézirat kapcsán többek között olyan kérdések merülnek fel, mint egy adott mű különböző időszakokban és kultúrkörökben való adaptálhatósága, a hagyományozódás során a megőrzés/átalakítás problematikája, vagy az első ezredforduló kolostori műveltségének összetettsége.

17.10–17.50
„Ne kíméld a béka szalonnát!” – irodalmi körkép a késő középkorból – az ájtatossági irodalomtól a tojásos tészta receptjéig. **[2]** Madas Edit – Irodalomtörténész, MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport vezetője, egyetemi tanár előadása.

A XVI. század első harmadát, a középkor végét tekinti át az előadás néhány évtizedet kiemelve. Ez a frissen megszületett magyar fordításirodalom virágkora. Apácáknak szóló ájtatossági irodalomról van szó elsősorban, de olyan szövegekből adunk most színes válogatást, melyek olvasása, hallgatása szórakoztatva tanított. Pergő dialógusokból gyűjtöttünk egy csokorra valót, melyeken keresztül mégis számos műfajt megismerhetünk. Az egyik az apostolok méltóságáról szóló traktátusból származik, a másik egy mártírpassió, a harmadik egy példa, az Élet és a Halál párbeszéde. Közös jellemzőjük, hogy bővelkednek humoros fordulatokban. Egy tojásos tészta receptjén keresztül bepillantást nyerhetünk az allegorikus szövegmagyarázat technikájába, és együtt ízlelgethetjük a félezer éves irodalmi nyelv különleges kifejezéseit.

18.00
Gregorián énekek a Szent Efrém Férfikar előadásában

Apollonius pictus – az eredeti kézirat. Kamarakiállítás csak ezen a napon.

A teljes program ingyenes. Az egyes programrészek külön-külön is látogathatók.

Munkánkat segítik, ha részvételi szándékukat 2012. szeptember 25-ig jelzik a pr@oszk.hu [3] címen, vagy a 224 9742, illetve 224 3745-ös telefonszámon.
Telt ház esetén a programokon való részvételt az igények beérkezésének sorrendjében tudjuk biztosítani.

Az előadáshoz kapcsolódva egy kedvezménnyel szeretnénk kedveskedni Önöknek. 2012. szeptember 27-28-ig az Apollonius Pictus [4] című kiadványunkat kedvezményes áron vásárolhatják

meg az OSZK könyvesboltjában.

KönyvTÁRlat II.évfolyam – programajánló [5].

A programsorozat támogatója a Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti Kulturális Alap

[6]

KönyvTÁRlat **[7]**

Forrás webcím: https://oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-2012-szept-27

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/KonyvTARlat-II-1-plakat.pdf
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Madas-Edit_Beka-szalonna.pdf
[3] mailto:pr@oszk.hu
[4] http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3397739
[5] http://www.oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-II-evfolyam
[6] http://www2.nka.hu
[7] http://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/koenyvtarlat
[8] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/koenyvtarlat